

ПАРТИЙЖИ АМЫДЫРАЛ

Бүдүрүлгени удуртурун экижидер

Тес-Хем районун Шурмакта үстүрүк комбинатынын ажыкчылары, албай-хаакчылары чечим чыгарып...

ред араам, эмнедин чыкпаш, бүдүрүлгенине ажыкчылар-биле чечим келириге, администрация тери саралган...

бедирлер хемчелерини эш Баткин секретариатын комсомол эге организацианым болгаш ВЛКСМ-нин Тес-Хем району чечим боттандырып келген...

Салдыган сорулганы болгаш бедирлерини хулаагени херек кырында боттандырып-биле райулеттер комбинаттын ажыкчылар партиязын удуртурун СЭЖИ ТК-нын мөөл (1960 чыл) Пленумунун шийттерлерини дүүштүр улам-на экижидери негетинин турар...

Администрация чегинини удуртулганында, кижилер-биле аяк талазы-биле мындыг чегинерини чотуру өйдүдө илереп чыккандарын хемчелер албан чорук бүдүрүлгө партиязын организацианым удуртулганын кошкан тодорай чегинер турар...

Комбинаттын ажыкчыларынын хей кезини аныктар болгаш комсомолдулар болуу турар. Ол чак калдарларнын ажыкчы организацианым, оларнын күш-ажыгы илерейсин

Удуртулганын кошкаанда

«Ленинчи орук» колхозта партия организацианымн эртен өтчөт-соңгудалыг хурамына, парторг секретары эш Никифоровту, полит-өөредилгени багай удуртканы дөш коммунистер шийткы шүтүчүлөп, ону экижидерин негезе, он ботту түнөп кылганын бо өредилге чымылда байдал илереп турар.

Колхозта партия чырыдышыкчынын ийи болгуму бар. Барзөөн кездэ аяк-агынын тодорай экономикалык өренир, мында—коммунистер, колхозтун удуртук ажыкчылары, ийгилик агар политика өренир, мында — сүт-баран фермазын ажыкчылары кирген. Ол болгумунун ажыкчынын көргүзүлгөни ийи аны. Эки пропагандастын уагенир дөткит калбартыр, багай ажыкчы чыдаганын илереп, ону чыдадыр талазы-биле парторг, он секретары эш Никифоров ботту хемчел албайн турар.

Агар политика болгумунун башкын Монгуш Шыдыраа 1948 чылдан эгелеп пропагандастын келген. Ол талазы-биле дуржулга-мергежилди байыттышаан, партиязы даалганы эл-сөткүлдүгү күсөдүн турар. Он удуртканы өл болгуму бо чымыл чыгыс-даа кичөөл үзүлбөс.

Комбинаттын чазанылга чегинге 5—6 чылдар дургузунда доктаамал ажылдап, ошашкан херөгөне чүтүктүдү мергежилдик болу берген ажыкчы калдар С. Кангы, М. Южаков олар администрациянын ажыкчы чегинерин илереп шүтүчүлөдүгү савалдарын бөргө, эш Ковев ону дөткөйөн, харын ук ажыкчыларынын бүдүрүлгө чөдөшкөнүн илерептирден ургучу дадалаазар апарган. Ажыкчыларын негезде, хергелдерини дөткөшкүр өвөс, харын оларын кармап байдал-биле көөр чоруктун фактылар бар болуу турар. Эртен чылдын май, июнь айларда 19 харын анык ажыкчы К. Дөмбөн

Бөдө аяк-агынын тодорай экономикалык өренир болгуму байдал мындыг өвөс. Өвөредилге чымыл агазыннен бөор чүтүгө 9 кичөөл болган. Эртен кичөөлдөргө дынакчыларын чүтүгө 40—50 хуузу олуржуп турган, он кол чыдаганын удуртулганын кошкак негезде чөк болганында. Ол мынкан анаа

Партия өвөредилгенин мынчаар удуртуп болбас. Чылдан чыгыч уламчыл турар бо чегинерин дөткит чыдадыр, полит-өөредилгени экижидери парторгдон, он секретары эш Никифоровтан негетинин турар.

В. БЫШТАН-ООЛ, Тес-Хем район.

Берт-Дагның хойжуларында

Тес-Хем районда Ленин аттыг колхозтун Берт-Дага хой фермазын малчынары кыштан малды менди чыл ажырып, чаш дөдү чидир чөк ажаап алыр дөш кыдыкмай ажылдап туралар.

Ферманын Улуу-Көжө, Кыдыг-Хавак, Оңгар-Өлек, Сарыг-Сиген, Көш-Өлек болгаш өске-даа кыштагаларында 2 тракторлар дөткөй тыртып турар болгаш олар четтик-көдөн баар таварылга болу берсе кодан бүтүзүндө аят дөткөйлерин бөдеткөн. Ферманын 4 кодан иртерин кыры чадагы кажаларыг, чүм олардыкы бо айнык чазында сайгарып көжүрүдөн.

Малчынар Шойдамай, У. Куруу олар кодамында хураганнарын арганырында чег экип, аят дөткөй-биле дөткөйлеп турар. Кыдыг-Чарыкта Шойдакта аяк, хураганнарын болгаш У. Курууда кодан хураганнарын чег олардар

хураганнарын чогуунда чүм олардыкы хонаштарга база көжүрүп хонотургулаан.

Киданыр бүтүзүндө чег эжер, дөткөй тыртыр, сакманнар кижилер быжылдаттыган.

С. СЫРАТ-ООЛ.

Өвүр райондун Торталыг сес чыл школанында анык-бүрү бөдүмгөр доктаамал ажылдап турар. Устук классстарын өреникчилери бөдүмгөрдө хаары тугутууна. Фотобалгумда 10 өреникчилер өренип, «Смена», «Зоркий» деп фотоаппараттарын тургузуу өренип алган, ам практика кырында чурукту тыртырып туралар.

Чурукта: Тамара Тумат, Дана Сеибрир оларнын фотоаппаратты чурук тыртырынга бөдеткеп турар. Фото Д. Тангай-солдуу.

Школачыларнын дузазы

Ажылга калы чораш, бо өреникчилерини чеге көрөбид дөр! Хуурети каш базарга-а көржөнөр кабыланып котпарлып турган. Чакыр-өөл, Тамба, Дөлу, Март-өөл сугар-даа эрес-ле! Уруглар Мая, Биче-кыс, Ария болгаш өскелер жаау дөткөй өшп каан шавыгдан уду-улу көржөнөрин ууу чыдай-чадай, үндүр каал тургулаан. Чамдыктары эш-ш болуп алган, өдөткөй хонун кажалдан үндүр өвөртүп чоруп турган...

Мугур-Асынын 8 чыл школазын комсомолту өреникчилери бир дыштаныр хүдө Орта-Шатта калары Саая Дүктүшөйнин кажазанын көрженин казып, анаа дузалык турганнар. Он бичи мурлууда 6 хойжун дөткөй кажаларын көрженин казып арылаан.

С. МОЛДУРГА.

Күжүгет Кандан—Бай-Тайга районда «Тазин» совхозтун хонун хойжуу. Ол чеди чылдык ийги чымылда 100 хойга онаштыр 118 хураганны алгаш, хой бурзузунда-не 1,9 кг дүктү кырган. Малчынын каалдында хойлар хур, менди кыштагалып турар. Чурукта: Кандан К. А. Фото ТАМБАНБИ.

Отчөт-соңгулдаыг хурал эртен

Политиктиг болгаш эртен билгилерин негеттерди талазы-биле нийтиледик Эрия район салбырынын чорудуп келген ажыкчынын өтчөдүн ук салбырын баштаар чегинин даргазы эш Чамзырай илеткөш, нийтиледик район салбырынн кежигүнерини күжү-биле эртен чымыл 390, бо чылдан эртен ийи айларнын иштинде 85 лекцияларын анык-бүрү темаларга чон ортузунда номчанын чуталаан. Отчөтүг үенин дургузунда нийтиледик кежигүнеринге 9 кижини кирип алган.

4 колхозтарда лекторлар бөдүктөр ажылдап турар, оларын иштинде «Чаз орукта» эш В. Эреничеге болгаш Мөренде эш Хуаеге удуртук бөдүктөр эки ажылдап турар. Сөөлүг үени нийтиледик район салбыры болгаш колхозтарда лекторлар бөдүктери план баугаар ажылдап, кежигүнеринге даалгаларын берип турар.

Устүдө чамдык кылдыган ажылдар-биле чегелештир нийтиледик Эрия район салбыры (даргазы эш Чамзырай, харысалгалы секретары эш Маады) нийтиледик ажылы бо үенин белик негездезинге чедир удуртпаан, он чыдаганын-биле эртен чымыл лекция номчуу планын ыракта чедир куусетпаан. Эш Чамзырай нийтиледик баштаар чегинин кежигүнерин-биле калы ажылдавай, бүтү чүвени чүтө бөдү кылар чорукка киргеш.

чамдык кылга чотуур чүдөдүн чеге кылбаан. Район салбырынн 60 ажыг кежигүнеринде дөткөй болгаш ортумак өткенин дөткөй хей өштер бар турбуже, эртен өтчөтүг үенин дургузунда олар боттарынын күжү-биле чыгыс-даа лекция ажылдап кылбааннар.

Июмун турар лекцияларын шынары ам-даа дыкма худу, чамдык таварыгаларда чүтө бижип каан текстер-биле кызыгарлаанга, чуртуну материалдары-биле чөтөс хол-баштырып турар. Моон мурунда сонгукан ревизия комиссиянын эштер Лама болгаш Шимит-Серең баштаар кежигүнери өтчөтүг үенин иштинде чуну-даа кылбаан болгаш нийтиледик район салбырынн өтчөтүг хурамына илеткээр чүвени бөор чөк болган. Нийтиледик кежигүнери Сурат, Аракчаа, Середар, Пенчик Сенди олар бөдүн чүтү иштинде чөртүзүндө чүтө чыгыс-чыгыс үдө лекциялар номчутулаан болган. Устүдө чегинерини кол чыдаганын нийтиледик район салбырынн ажылы харылап турар кижилерин чөтөс ажылы болуру чүтөжөк, мындыг болза-даа нийтиледик район салбырынн ажылы экижидеринге политиктиг болгаш эртен билгилерин негеттерди талазы-биле область салбыры кончут чөтөс дузалакып турар. Т. БЕГЗИ.

Солун-даа, ажыктыг-даа

Улуг-Хем районун «УТКА 25 чылы» совхозунун Ак-Туру салбырынн аныктары комсомол төгүзү өренир болгумун организацианым. Ол болгумун пропагандастын Ак-Туру сес чыл школазынын башкыны Кужүгет Эина кичөөлдөри солун болгаш ханы утка-шынарды кылдыр организацианым турарында кичөөлдөр доктаамал болуп турар. Болгумун дынакчылары кичөөлдө дөткөй илереп болуп, мынган оларын арзында М. Базыр, К. Чыбак-оол, О. Черон олар өренир эртен темаларын хандыр биллип ап туралар.

биле холбаштырып турар бис. Болгумун дынакчылары бот-тывын турар улам чүдө болгумун тургузуу, он ажылы политиктиг өвөредилге-биле чегелештир деп шийттирлөө. Ичанган баштай кичөөлдө эртертерге, он сөөлүндө концерттерге бөдеткенин кириптер турган бис. Он түнөлдө солун-даа, ажыктыг-даа болган: өвөредилгени багай өвөс түдөлдөк болушаан, шырак уран чүдө болгумун тургузуп алган бис. Эзөн хей колхозтарга концерттерин көргөскөн бис, ам Чалаан хоорайга барып концерт көргүверинге бөдеткенин турар бис.

Н. СУНДУЙ, Болгумун даргазы.

БИСТИН ҮЕНИН ЭН САЛДАРЛЫГ ПОЛИТИКТИГ КҮЖҮ

Чус ажыг чылдар мурунда Маркс биле Энгельс эң баштайгы Коммунист партияны — Коммунистерни Явиледи тургускан. 1848 чылда ол эвиле 300 кежигүнерин илереп турган. Ортан бөор-ле буржуазия коммунисте удуу кадык-чиди демисе доктаамал болгаш чег болганында-ла чорудуп, коммунисте халдакчыларынын, дөткөшкөнүн, кыжанын кымыл келген. XIX чус чылдын 1-түчүтүндө, XX чус чылдын эгезинде Барыл чүкө ажылы алынын партияларына удуртулганы эзеп алган оппортунистер реаксым буржуазияга дузалык бергенер. Ол бүтү тураак, массаларын удуу шимчөөшкөн болуу коммунист өвү, быжыгарын ургучу чөдөс келген болгаш ургучулар турар. Ичүк чөгөөр-даа, көргү дуушкуннар-даа, фашист өлүгүчүлөр-даа, марксизмн дайыма-ры-даа коммунистын суларын шыдааннар. Дөткөйнин ийги дайымын чорудууда чүтө социалист өвөс буржуазия коммунистерини саны 1 миллион 700 муң кижин турган.

марксизмн хей-хей уузукчылары шата-ла төгүтүнү бөор кылдыр мырдыр октатырышаан, а коммунист партиялар хөгжүп сайырап, улауларын чагай чоругуна бараан болуп ажылдап туралар.

Чус ажыг чылдар мурунда Маркс биле Энгельс эң баштайгы Коммунист партияны — Коммунистерни Явиледи тургускан. 1848 чылда ол эвиле 300 кежигүнерин илереп турган. Ортан бөор-ле буржуазия коммунисте удуу кадык-чиди демисе доктаамал болгаш чег болганында-ла чорудуп, коммунисте халдакчыларынын, дөткөшкөнүн, кыжанын кымыл келген. XIX чус чылдын 1-түчүтүндө, XX чус чылдын эгезинде Барыл чүкө ажылы алынын партияларына удуртулганы эзеп алган оппортунистер реаксым буржуазияга дузалык бергенер. Ол бүтү тураак, массаларын удуу шимчөөшкөн болуу коммунист өвү, быжыгарын ургучу чөдөс келген болгаш ургучулар турар. Ичүк чөгөөр-даа, көргү дуушкуннар-даа, фашист өлүгүчүлөр-даа, марксизмн дайыма-ры-даа коммунистын суларын шыдааннар. Дөткөйнин ийги дайымын чорудууда чүтө социалист өвөс буржуазия коммунистерини саны 1 миллион 700 муң кижин турган.

Ам бүтү дөткөйдө 36 миллион кежигүнерин 87 коммунист партиялар бар. Сөөлүг үш чылдын дургузунда марксизм-ленинчи 12 чаз партиялар тургустунган, а коммунистерини саны 3 миллион чедир негезип турар.

Социалист лагерини күрүчелерини удуртулганында турар турар күчүдү коммунист партиялар ол чуртарыг улаулары коммунист оору-биле чорудуп оларар. Социалист чурттарда 700 миллион кижин коммунистерге боттарынын бадылаашканын берип турар. Капиталист Барын чүк чуртарынын буржуа партиялары шүтүчү соңгукчуларын ол хире саныг бадылаашканын албайн турар.

Социалист чурттарын «өзүдө» болгаш быжыгышыкын империализмн тургустуучу конказаны-биле калсыжып турар. Он-биле кады, капиталист чурттарда күчүлгени болгаш күчүлгени күчүлгенин удуу, улус массаларын эң чутула негездерин хандырыр дөш ажыкчы ангын чүштүтү кичөөшкөнү болуп турар. 1960 чылда Япония, Италия, Франция, Бельгия эң улут политиктиг аяк сокадышкынары болулаан. Оларга миллион-миллион ажыкчы чоннар киришкен.

Дайын үенинде болгаш он соода анык-бүрү өң-чүдүгүн реакционер компартияларын, мынган кылат, яловези, португали, испан компартияларын уузтук каапкан бис деп хей катеп мөдөөлөп турганнар. Херек кырында харын

1960 чылдын чылдында Японияга болган аяк-сөөк-сөкөшкөнү анык-бүрү улауларынын дугайын чугаалап тура, Япониянын компартиязын даргазы Носаканың дөткөлдөи болза: «Дайын сөөлүгүн

раачыннарынн база адымыларын ортузунга негеттиришаан, күш-ажыкчы улауу эң салдарлыг партиязы болуп турарн компартия көргөскөн. Профилелдеринин 4 миллион ажыг кежигүнерин каттыштырып турар күш-ажыкчы Бүтү-ниити итали конфедерациянда башкарчыкы байдалы компартия эзеп турар. 1960 чылдын эгезинде болган IX сөдөдүн шийттирлерин баугаар Италиянын компартияны чуртка демократтыг, организацианым кичөөшкөнү тургузар сорулга-биле калбак улус массаларын сырып каттыштары дөш чүтүктүдү демисе доктаамал калбаркат.

1930 чылда Франциянын компартиязы 30 муң кежигүнерин турган. Ам ол партия 400 муң кежигүнерин. Францияга антидемократтыг көрүм-чүрүм бадытканынган 1958 чылдын соода күрүенин анык-бүрү организацианым компартияны төлөөшкөнү эвөккөн (депутат мандатарынын саны кызырылган болгаш өске-даа). Мынганмаже компартия болза чуртка политиктиг бери партия болуу бөдүнү тургуштары хөвөр артырган болгаш ажыкчы ангын революстүг дөткөшкөнү бүтү чорудуулазына улам улут салдарын чедирин турар. Партиянын төп органы — «Юнайте» соолунун тиражи 200 муң экемплар ажып турар. «Юнайте» өвөскөсөнеде удурулгези — «Юнайте-диант» деп неделя санынын номери 500 муң кезек тиражыг үнүп турар. Франциянын профилелдеринде компартиянын салдары дык улут болгаш өвү ургучулар турар. Чуртун профилелде организацианымн эң-не революстүг кезин каттыштарыг турар күш-ажыкчы Бүтү-ниити федерациязы 1 миллион 600 муң кежигүнерин. Франциянын Коммунист партиязы чуртту демократчылар дөш, бот тускайлар эргени чыгырында үндөшкөн. Алжирде тайбын дөш, Франциянын ажыкчыларынын болгаш тарачыларынын эң чутула эрге-ажыкчы дөш демисеке калбак улус массаларын организацианым турар.

Ам бүдүн чартык миллион ажыг кежигүнерин Индонезиянын Коммунист партиязы сөөлүг чылдарда удуу чедижкинерин чедип алган

Парламент депутаттарына оң кандидаттар дөш 8,5 миллион соңгукчулар, азы соңгудаларын бүтү киркиччилерин үжен хуузу бадылаан. Индонезиянын Компартиязы — чуртка эң улут партия болуу турар. 1952 чылдын эгезинде оң кежигүнери чүтө 7900 кижин турганын демделгери солун-хур. Ам партия кежигүнеринин 17 хуузу хөвөржөнөр болуп турар ол факты кичөөшкөнү салыры төлөшп болуу турар. Чуртун политиктиг болгаш экономикалыг бүрүн замадырышпас чоруп дөш, демократия болгаш социал дөткөшкөнү, ажыкчы ангын тарачыларынын эң чутула хөргелдерин дөш чүтүктүдү демисе — бо бөтү болза Индонезиянын компартиязын массаларга улут ат-алдарын хандырган.

Индиянын Компартиязы үш чүтү муң кежигүнерин. Ол партия дөш парламентте соңгудаларга 12 миллион кижин бадылаан. Ол дөргө — Индиянын ажыкчы ангынн шимчөөшкөнү баштап турар массалыг, салдарлыг партия болуу-тур. Тайбын болгаш бөдүнү чуртуу эконоимист хандырышпас чоруп дөш демисеишаан, Индиянын компартиязы политика талазы-биле чутула туруштары чаалап алган.

Венесуаланын, Уругвайын, Аргентинанын, Кубанын коммунист партиялары шыларганга чедижкинерин чедип алганнар. Ол партиялар Латин Америка чурттарында массалыг, политиктиг организацианымлар апарган. Ам Латин Америкада коммунист партия чөк чыгыс-даа чурт чөк. Диптиг чамдык чурттарында, чижэе, 100 муң коммунистерин Аргентинада, компартиялар эң-не салдарлыг, политиктиг организацианымлар апарган. Африкада коммунистерин шимчөөшкөнү өвүп турар. 1939 чылда африка чурттары 3 муң хире кежигүнерин турган, мынан олар башкалывч, колдуунда бадыраг болуктур болуп турган. Ам ол дөш 50 муң кижини каттыштырып турар марксизм-ленинчи партиялар бар апарган. Капиталист чурттарын коммунист боттарынын аяк-чорудуулазын вар-берге байдалдарда чорудуп турар. Коммунист партиялар

ажык байдалда хөдөлүп турар чурттарда бөор башкарчыкы бөдүктөрүн талазында итеп сүрүшкүнү негө олар таваржып туралар. Коммунист партиялар хорутаттырган Испания, Португалия, Барын Германия, Доминикан Республика, Мурнуу Африка эвилеи мынкан чурттарда депшигелит болдык калдык-даа илерөөшкөнүн террор дузалык-биле базарын орадалкып турар реаксым күштерин кара-тура-зында чоруп киткеп турар. Париж коммунизынын кайгамчыктыг маадыры Эжен Варленниг чуталааны мынкан, ол чурттарда «аржы дөткөй чорук болза бөстүп дүктүп турар эрге-чалырганын кара чыгыс мынакчы болуру».

Мындыг болза-даа террор болгаш шажылашкынар революстүг шимчөөшкөнүн, коммунист партияларын уузтук шыдаас. Бо дугайты бузурөөр төлөдө, Германиянын коммунист партиязын дугайын сактырга-ла четир. Барын Германиянын чазыа 1956 чылда компартия хорутташ, коммунистерини шүт-ла уузтук каалтар деп кордап турган. Мындыг кордаларын чүтөс төтөк аары кижилер кымыл бөдүн дөткөшкөнү амыдырал көргөскөн. Гитлеринг өзү-чүрүмүг байдалында шыдакып үтөн болгаш принципидыг марксизм-ленинчи тургустуучу камгалап алган герман коммунистерин партиязы Барын Германияда антидемократтыг амык чорук-чүрүмүн үенинде-даа өлбөс. ГПН-ин салдары Барын Германиянын ажыкчы ангынды күштөтүп турар. 1960 чылда федералдыг конференцияга хүлөш алган «Федеративтик республикада байдал болгаш тайбын, демократия болгаш социал чагай байдал дөш» деп документиде ГПН чыгыс аяк национал-демократтыг фронт дөш, коммунист герман республика дөш, депшигелит бөтү күштерин дөткөшкөнү согуштарынын илерөөлөз.

Португалиянын компартиязын чыгыс база өвөредилгө болуп турар. Ук партиянын 1955 чылда диктатор Салазар албай-биле шүт хоруттаган турган. Ону кылып тура Португалиянын фашист чыгырчылары «коммунист эң чөккү чылдарда

С. СУРАТ.

Бистиң херэеженнер

Барыш-Хемчик районда «Большевик» көдө ажыл-агый артелиниң херэеженнери колхоз бүдүрүлгезинге идеялык киришпеш, культурулу амырал-чуртталга дээш шудуру деңгээлге турарлар. Аас-кежигитин колхозчу амыралды хайырлаан Коммунисттик партияныга, Совет чазанга бистиң колхозтуң херэеженнери өөрүп четтиргенин чүрөктү ханызыдан илергейлеп турар. Бистиң областың, районун, колхозтуң ажыл-агыйын, культураны дүргөн хөгжүдөр дээш партия болгаш чакыткыч, ылангыя эш Никита Сергеевич Хрущевтуң соксаал чок чаагы сагым саамыкканын күш-ажалын чаа-чаа четкишиңерге бистери улам сорук кирип турар.

Совет Эвделиниң Коммунисттик партияның төгүдүгү XXII съездинге төлөптин ужуражыр дээш колхоз бүдүрүлгезинге улам мурнакчы кирип, арыг-шевер чуртталга дээш чарышты күшөлдирерин, төрөөн суурун ногаандыларын, чаагай-жыдарын колхозчу херэеженнер хулоонип алган сорук киришкенин аяккалат турар.

Арыг-шевер культурулу амырал-чуртталга дээш чарышка 8 уругларынчези эш Дагбар, колхозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Х. ДАГБЫ, колхозта херэеженнер төвүлелиниң кижигү.

РОВНО ОБЛАСТЬ. Корек районун «Дешилге» колхозтуң даргасы Георгий Николаевич Незадыня кукурузаның чаа сортуң өстүрүп тыяры-биле беш чыдарыны дүргүзүмдө аяккалат келген. 1960 чылда «Сесеро-дока» биле «Воронж-76» дел үренинери хаймакташтырып турган, эки үренини алыр арганы чедип алган. Кукурузаның орту гектар бүрүзүндө 74 цент-

нер кургаг тарааны берек. Бо чылым чаа сортуң үренинери 57 гектар чеге чажым тарыыр деп турар.

ЧУРУКТА: Г. Н. Незадыня биле Корек районун үренини контроль лабораторияны эргелекчи М. И. Хрущевтиң кукурузаның чаа хаймактын үренини көрүп турары.

Фото А. Платоновтуң. СЭТА-ның фотохроникасы.

Обласка балык ажылын сайзырадыр

РСФСР-ниң Дөди Советиниң үндө бар. Олардан чык бур 80 тонна бирги сортуң балымы тудуу ажылга болур. А Току болгаш Каз-Хем районнарда чылда 370 тонна балык азырын аргары база болур. Бо үстүндө чактерден ала-чк көргө, обласка чык бур ажал-чы чоннага хергелээри-биле балык продукциядан немелде кылдыр 400—450 тоннаны ач болур-дур.

Иччалза-даа ам бо хүнерде бистиң садым, магазинеривистен чаа туткан, дус чок балык тып садым алыры берге, колдуунда-ла өске черлерден ажалган балык аймак болур. Аанча түнүч-даа мурунда, балык тыпканын организадиаларының план, ичвалда чок ажалдан турарын, харысалгалым эвес чоруун демгелээр херек.

Облтребсовоз балык тударын болгаш белеткээрин ийги чергенди айтырып кылдыр көрүп турар. Току болгаш Каз-Хем районнарда облтребсовозтуң шугүмү-биле балык белеткелен элден каш чыдарлар көрүдүп келген. Иччалза-даа районнарда тыпканы көүдөп, балык курааларынын электериниң талазы-биле кылдырган кыдыр-бир тодагы ажал-чк көзүлбөс. Облтребсовоз эркен чылым Тере-

Хилдиктиң-Хал болгаш өске-даа төл-дөр бар. Олардан чык бур 80 тонна бирги сортуң балымы тудуу ажылга болур. А Току болгаш Каз-Хем районнарда чылда 370 тонна балык азырын аргары база болур. Бо үстүндө чактерден ала-чк көргө, обласка чык бур ажал-чы чоннага хергелээри-биле балык продукциядан немелде кылдыр 400—450 тоннаны ач болур-дур.

Иччалза-даа ам бо хүнерде бистиң садым, магазинеривистен чаа туткан, дус чок балык тып садым алыры берге, колдуунда-ла өске черлерден ажалган балык аймак болур. Аанча түнүч-даа мурунда, балык тыпканын организадиаларының план, ичвалда чок ажалдан турарын, харысалгалым эвес чоруун демгелээр херек.

Облтребсовоз балык тударын болгаш белеткээрин ийги чергенди айтырып кылдыр көрүп турар. Току болгаш Каз-Хем районнарда облтребсовозтуң шугүмү-биле балык белеткелен элден каш чыдарлар көрүдүп келген. Иччалза-даа районнарда тыпканы көүдөп, балык курааларынын электериниң талазы-биле кылдырган кыдыр-бир тодагы ажал-чк көзүлбөс. Облтребсовоз эркен чылым Тере-

Хилдиктиң-Хал болгаш өске-даа төл-дөр бар. Олардан чык бур 80 тонна бирги сортуң балымы тудуу ажылга болур. А Току болгаш Каз-Хем районнарда чылда 370 тонна балык азырын аргары база болур. Бо үстүндө чактерден ала-чк көргө, обласка чык бур ажал-чы чоннага хергелээри-биле балык продукциядан немелде кылдыр 400—450 тоннаны ач болур-дур.

Иччалза-даа ам бо хүнерде бистиң садым, магазинеривистен чаа туткан, дус чок балык тып садым алыры берге, колдуунда-ла өске черлерден ажалган балык аймак болур. Аанча түнүч-даа мурунда, балык тыпканын организадиаларының план, ичвалда чок ажалдан турарын, харысалгалым эвес чоруун демгелээр херек.

Облтребсовоз балык тударын болгаш белеткээрин ийги чергенди айтырып кылдыр көрүп турар. Току болгаш Каз-Хем районнарда облтребсовозтуң шугүмү-биле балык белеткелен элден каш чыдарлар көрүдүп келген. Иччалза-даа районнарда тыпканы көүдөп, балык курааларынын электериниң талазы-биле кылдырган кыдыр-бир тодагы ажал-чк көзүлбөс. Облтребсовоз эркен чылым Тере-

БИР ЧАГАНЫҢ ИЗИ-БИЛЕ

Бисте ындыг эвес

№ 46 (4836) «Шы» солугна «Бисте ындыг, а силерде кандыгы» деп чаага паралаттырган. Эш Кара-оол Чодал-оол, Каз-Хем районун «Совет Тыва» колхозта сидерин удурутп турарың угуучу дуржула, бот-боттарың өөренир улуг ажалың болур чүве болгай, эш Чодал-оол. Иччалза-даа силерниң чаагааның харыялам, «Бисте ындыг эвес» деп ага-биле бижип ор мен. Чүге мындыг эвесиң?

Бистиң Барыш-Хемчик районун төвү—Кызыл-Мажалык суурда угуучу дуржунаңың ажалы сидериниң дег эвес. Дуржунаңың дежурныйлары байыр-чыскалдарда, ажал хүнүнүң соода, дыштаныр хүнерде хамаан чокка доктаамал ажалдан турар удурутп. Иңдыг түрүбүзе бистиң суурда угуучу дуржунаңың чүгө байырлап хүнеринде амы улуг хурал-суугаалар болуунда ийи чангыс дежурныйлар васту бөри конугу хомудачыг.

Бирөөн Май-оол болду. Удаткан чок демги «дежурныйлар» холдарында кызыл пестерни багалып алган. Бижек чылып, тащылган, харын ойноп-мөгөңгө ажалыктарга моондак калып турган. Май-оол бижек тудуу алгаш, бир анык өөлчө шурап турар бөргө, арай деп чарып, районун шалда салбарыңче телефонна-дымыс. «Иңдыр-дыр, бичиң болгаш чеде берээл, тудуңар!» деп харыялады. Маанан, маанан—кебелдери.

Ол дугайың даартаңыңда районун удурутп организадиаларыңа дыңаттывыс. Дыңатканыңның үеңагы шы-дыр, доран хемчөөр алыр бис—деп, даргалар мындыг болду. Херек ол хөвөр-ле барды. Хулган херек кылып турган Май-оолдуң херөө чүгө чангыс ол эвес, өске-даа херек үгүдөйп, турганың сооңда баа дыңаан бис.

Ажалдың түнөөлү оон-биле төгөнү ол ийпикте, оон сооңда дежурныйның барааны-даа көзүлбөстү. Чөре моон-биле кайып болур чүвө деп, ВЛКСМ райкомунга угуучу дуржунаңың ажалыңны дугайыңда айтырыгың тургузарымыска—комсомолчу патрульдарың тургузарыңа—деп, эки азап кааннар. Түпнөк база курут болган.

Херектиң ужуру ша-ла мыңчаар дооңдуу. Кызыл-Мажалык суурда угуучу дуржунаңың дежурныйны турбузыңың кыдыр-даа фактылары чок. Арагалар, хулганнар чорукту мында эвөөш эвес болуп турар. Иңдыг түрүбүзе, дуржуна ажалың бисте уттуңдурган, өлчө кичөөңгө салдымыстан.

Бөлгүмнөшкеш...

— Бир бидон пиводан кыла шаарыт аз, Кушкаш — деп, дөрт кижиз аразында сумелешкен, Кушкашка 4 килограмм чигири берип каан. — Иңдүр бажикей бис аан! — деп, бирөөзи тоор-даа чүвө чок чуталлаан.

«Сүт-Хөл» совхозтун Кара-Чыраа суурда аш-чөм скалының эргелекчиси М. Динийев, өөрүтүчү М. Кара-оол, хлеб бажырычылары Х. Дажы-Серен, О. Кушкаш олар ийитини аш-чөм хергениң аразында самчылап, ажалыңга харыясалга чок болуп туралар.

Тудуг мыкын кезип, тайгага ажалдан турарыңга 16 кг чигириң удурутп, скалдак ажал каан турда, үстүңдө ады үңгөңер аразында лугурушап, пиво кылып ажилкениңер. Колхозтун 60 кг далганың Дажы-Серен хузуңда ажалгаан. Ол ышак хлеб бажырың чегден оттуңу деп ышты болгаш хлебти бажыңарыңче ажалгаан ап турар таварыңалар база бар.

КАПИТАЛИСТИГ ЧУРТТАРДА

Аңгы талазы-биле тулчушкуннарның чалгыы көдүрлүп турар

Шынап-ла, Бельгияда өөлүгү негелдериниң болушкуннары болза, капиталистиг делегейге аңгы тулчушкуннарның чаптылып турарын херечилеп турар, ол чуртту бур-чүккө үр үеде капиталистиниң эң-не мынаштыгы болгаш «шөлөөн чери» деп санап турган. Иччалза-даа ол шөлөөн чер удустун күчүлүгү килеңээшкениң чазыдырың удурутп. Оң болур берген ужуру чүдөү?

Чечетелишкениң болгаш аңгы талазы-биле чечетелишкениң деп меге негелениң артында

Аңгы талазы-биле тулчушкуннарның чалгыы көдүрлүп турар

1958 чылда Брюссельге болгаш Бүгү-делегей делегейиниң муң-чүкү көрүчүдүрениң Бельгияны чечетелишкениң чуртту кылдыр, ажалын аңгылар канчар-даа аажок улуг шадыны ап турар, аңгы талазы-биле эштеңкен чуртту кылдыр көргүзүп турган. Иччалза-даа ол яраш чыгай көзөгөңиң артында алыс-ла бугу тушынгы байлап, чажыртыңан турган.

Саң-хөө капиталы Бельгияда ышак мыңчаар ийи чангыс бөлүктөрдө чыдыңган болгаш чурттуң амыралыңга мыңчаар тергилөөңдө иңдыг чурттар Барымын Европада шөлүүгү хөй эвес. Дөрт трестер—«Сосьеде-жерераль» (ол саң-хөө бөлүгү шынында куруңени иштинде куруне болуп турар), «Де Лона», «Сольвей» болгаш «Эне»—турттуң экономика-дың бодуңу контролонга шуут чыгарып алган. Бүдүрүңениң бугу адыралыңга, транспортка, чөдөи системаныңга тергилөөңдөшпөш, олар шуту бөлги саң-хөө капиталының үндөңин болуп турар.

Шеф-биле дузалаан

Чон-Хемчик районун «Большевик» көдө ажыл-агый артелиниң 190 колхозчулары дыштаныр хүнде Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

Олар бир хүнүн иштинде 419 кубометр ышак какаллар. Кол-

хозчулар К. Комбу, М. Бегин алар 4 кубометр ышак кагар тургаш 12 кубометрлик какаллар. Ол ышак Шемде чеги чок школазының 1961—1962 өөрдөгү чынында олар ыжым белеткээри-биле шеф организастаннар.

О

„Патрис Лумумба“ деп ном

ПРАВДА О ЧУДОВИЩНОМ ПРЕСТУПЛЕНИИ КОЛОНИЗАТОРОВ

Африканың национал-хосталгалыг шимчээшкенин шылгарган айылдагычы, нонго улустун национал маадыры Патрис Лумумбаны араансыз өзү-биле өлүргөн чорунка делегенин бүгү чурттарынын миллион-миллион кижилери килеңдээшкенин үргүчүлүп турар.

Патрис Лумумбаның кайгамчыктыг амыдыралык болгаш демселнин дугайында хей чүддери билеп алырын кижилер күзөп турар. Он ужурунда «Патрис Лумумба» деп номну номчуучулар сануургаар. Нонгога уду колониаторларнын сүлчээлериң сойгалат турар документтер ол номда кирген.

Ук номну ССРЗ-нын Журналистер завели массалыг тиражтыг кылдыр үндүргөн болгаш садары-биле таралып чурттан.

Чурукта: «Патрис Лумумба» деп номнун даштыгы хеври.

КНО-нун Кол Ассамблеясында

НЬЮ-ЙОРК. СЭТА-нын корреспонденттери Г. Васильев биле Г. Шимшицкий дынатканы: 9 хонук чапсарым сөөлүндө КНО-нун Кол Ассамблеясы пленардыг хуралын март 16-да чымыдырган.

Мичаллажок эртенги хуралды ажиткан соонда доран-на билдиргени болза, КНО мурунку хевээр чангыс черге таптап, хун айтырымын кол айтырыглары чугаалажып көөрүн канчап-даа эгелеп шыдавай турар. Ассамблеянын даргазы Болондини чарлаанын баураар алдыга, хайгаарал талазы-биле Комитеттин хулаас алганы, Муруну-Барыин Африканың талазы-биле резолюцияны кандыг-даа чугаалажып чыккан чокка чүгле бадылаар төлөдө пленардыг хуралды чымыдырган.

Муруну-Барыин Африкада байдалды дугайында айтарыг 15 чылдын дургузунда КНО-нун Кол Ассамблеясынын сессиясынын хун айтырымына туруп келген болгаш мичага чедир шимчээшкенин. Ол девискерин эргелеп башкарып турар Муруну-Африка Эвилелиниң чыдаатарынын талазы-биле санап бергеш, меделгени болза, Совет Эвилели ол резолюция дөш бадылаажок, ук резолюцияны мырышай чептес деп санап турар. Муруну-Барыин Африкада байдалды кандыг-бир акжидишкенине илгээр үндешинери резолюция бербиин турар деп ол чугаалаан. КНО болза өске-даа хамаарылыгы болгаш колдония улустарга ышкыш Муруну-Барыин Африканың улустарга хосталганы болгаш күрүнө талазы-биле

заңдык чангыс эвес уда кыйгырып турган. Мичаллажок аймак сөөк ылгачылары КНО-нун бүтүлө шимчээшкенин болгаш кыйгырыглары хереже албайн келген. Харын оон туржук олар байдалды хынап көөрү-биле даалганы алган КНО-нун комитетин ол девискерге кийрерин бешин чөшөөрөөн.

Кол Ассамблея хайгаарал талазы-биле Комитеттин сүмөлөөнү база бир резолюцияны хулаас алган. «Муруну-Африка Эвилелиниң чыдаатканы онза чок харылдааларыг» КНО-нун кежигүнери чурттары ук чазакка салдары чедиреринче ол резолюцияны нинти өстөр-биле кыйгырып турар, чүл дие ол чазак Кол Ассамблеянын хулаас алган резолюцияларын ботандырамын эргейт байдал-биле негеп турар. Бу резолюция дөш 74 чурттарынын төлөөлери бадылаан. 9 чурттарынын төлөөлери дадалгаан болгаш он өске төлөөлөр хуралга олуршпайн барган.

Хайгаарал талазы-биле Комитетте Совет Эвилелиниң төлөөлөкчи РСФСР-нин даштык херектер министри С. Г. Лапин бадылаанынын чыдаатарынын талазы-биле санап бергеш, меделгени болза, Совет Эвилели ол резолюция дөш бадылаажок, ук резолюцияны мырышай чептес деп санап турар. Муруну-Барыин Африкада байдалды кандыг-бир акжидишкенине илгээр үндешинери резолюция бербиин турар деп ол чугаалаан. КНО болза өске-даа хамаарылыгы болгаш колдония улустарга ышкыш Муруну-Барыин Африканың улустарга хосталганы болгаш күрүнө талазы-биле

дугунаашкыны хандырып бээр-биле ажитыг хемчеглери далаштыг алып узуруг дээрин совет төлөөлөр демделгеш. КНО бодундү бүгү ажил-чорудулганына Кол Ассамблеянын хулаас алганы, колдония чурттарга болгаш улустарга хамаарышпас чорукту тыспыр дугайында Декларацияны удурутуга бодулар ужурут.

Муруну-Барыин Африканы эргелеп башкаар талазы-биле Муруну-Африка Эвилелиниң тызыккан мандатты дөш-доран күш чок болдурун болгаш бүгү эрге-хулааскелери хамаарышпас африка күрүнелерин төлөөлөкчилериндиге тургустунган комиссияга шимчипин бээрин Кол Ассамблеядан совет төлөөлөкчи негеш. Ол комиссия национал хуралга сонгудаларын организастап, Муруну-Барыин Африкага хамаарышпас чорукту 1962 чылдын бирги чартындаан орай эвесте тыспыр сорулга-биле өске-даа хемчеглери чорудуп болур ийик.

Өске-даа хей-хей төлөөлөр, ылаңгы Африканың хосталган чурттарынын төлөөлөкчилери бадылаанын чыдаатарынын талазы-биле боттарынын саналдарына Муруну-Африка Эвилелиниң чыдаатканын хемдешкенин шимчипиниң буруу шакан болгаш ам хулаас алган резолюция дөшүнгөн хемчеглериң четтеши демделген. Чүгле «Муруну-Африка Эвилелиниң чыдаатканы онза чок харылдаалыг» чурттарынын төлөөлөкчилери муруну африка аймак сөөк ылгачылары буруу шаап көөр сөстү тыппааннар.

Америк чепсекти октавышаан

ХАНОЙ. (СЭТА). Америк, таиланд болгаш өске-даа даштык чөвүлөкчилерге баштапкан Бун Ум — Фуми Носаванын үймөкчизи шеригер америк чепсекти октавышаан, аткаарлап турар. Сала-Фунгунун сонгу талазында Патет-Лаонуң болгаш Конт Ленин эвилелешкен шеригери Фан-Гана дээр быжылган чөвүн үймөкчилерин үндүр сывырган. Сала-Фунгунун муруну талазында Муонг-Басси чогуна аштырымын таварышканын сөөлүндө үймөкчилер Вьетнамын мундуна сөөлүгү уду депки чер болур Ванг-Вьенту же аткаарлап бар чылар. «Ластун үнү» районун дынатканы болза, Муонг-Басси дөш тулчушкунуна эвилелешкен шеригер бөө-чепсекти салгыт. 106 болгаш 81 миллиметр бооларын, хей

пулеметтерин, чүк машиналарын болгаш өске-даа техниканы хунаап алган. Свент-Куанг жокта үймөкчилер Тал-Вьент деп черин атакаарлап орадышаан, мичаллажок улут чидиргилерге таварышпашаан, олар ырдып ап откатырган. Март 12-де Ван-Кеа районда үймөкчилерин бузгалдыг шеригери агаарын дөшкит турган «Т-6» хевирин ийи самолеттерин эвилелешкен шеригер андара аткан. Март 11-де Патет-Лаонуң отрядтары Луан-Прабанын муруну талазында 20 километр ырак турар дайынны Кесеп-Ганг деп быжылган черин атакаарлап болгаш үймөкчилерин ою камгалап турган ротазы дөшкит уенен. Он мурунда Патет-Лаонуң отрядтары Луан-Прабаның сонгу-барыин талазында 65 кило-

метр ырак турар Муонг-Ига суурну хостап алган. Эвилелешкен шеригерин күчүлү согушкунуун түнелгенине үймөкчилерин шеригеринин солдаттарынын болгаш офицерлеринин мораль байдалы дымка басыраран. «Ластун үнү» районун дынатканы болза, Ванг-Вьентинин гарнизонуун ийи рота ажыг болгаш Муонг-Сая районда бир рота шеригер бөө-чепсез туруп алган Патет-Лаонуң болгаш Конт Ленин шеригеринин талазына кирген. Хей-хей солдаттар дургунап турар. Март 8-тен 10-га чедир 50 офицерлер болгаш үнтер-офицерлер эвилелешкен шеригеринин талазына кирген. Олар шунтуу Бун Ум — Фуми Носаванын үймөкчи бөдүлгөжишкенине уду дайыдалгырына күзелин илгерилөөнөр.

Барыин Ириан хосталган турар

ДЖАКАРТА. (СЭТА). Барыин Ириан хостары дөш демселдин фронтунун секретарынын орадалык полковник Джукартонун АНТАРА агентининиң корреспондентинге чокта чаа меделгени болза, Голландия-биле Индонезиянын харылдааларынын бурун узулгени Голландия-биле харылдааларга чартык-күезик хемчеглери моон сонгаар күзөйиң турар Индонезиянын бүгү удузуун күзөл-соруусу илгерилей турар. Бистин улусту моон сонгаар бодунун күште-

ринге чигинмес, бир эвес херек айларга чепсекти демселге кириштеринге шагда-ла белең дөшүн Джукартон чугаалаан. Индонезиянын армиясынын болгаш Барыин Ирианниң патриоттарынын дем-катыштыгыназынын комитетинин төлөөлөкчизи Дауд Рахма Муданын меделгени АНТАРА агентиниң база барлап үндүргөн, Барыин Ирианга колонналыг дараалды хевээр артырын алдырына Голландия моон сонгаар кордап шыдапас деп ол демделгеш. Голланды-

лар Барыин Ирианга ол девискерин эжелеп турар уезинде дувурозин чок чорукту тыппас деп Дауд Рахма Муд чугаалаан. Дауд Рахма Муданын оон ийи меделгени болза, голланд колонизаторларын араатаныг чорукта хартып кылдыр Барыин Ирианниң патриоттары экономиктиг кызышкынын аргаларын ажылгап турар, ол чорук Барыин Ирианга буурагелдерден боттарынын капиталын алгаш баарычте Голландиянын хей-хей будуруга эелерин албадан.

Парижге болган байрык хурал

ПАРИЖ. (СЭТА). Франциянын хей-ининиң Париж коммунасынын 90 чыл болган оюн байырлал-биле демделгеш эрттирген. Франциянын Коммунистг партиясынын инициативанын баураар ТВ-нын секретары Жак Доклюун даргаланы-биле байырлалдыг хурал «Митовалит» залга болган. Хуралга Коммунистг партиянын коочун ажилдаачылары, удураалышкын шимчээшкенин киржикчилери, фронтучу чораннар, массалыг хей-ининиң, профилелдеринин болгаш студент организацияларынын төлөөлөкчилери чедип келген. Залда аныктар база долур олуршкан.

Роже Гародиниң илеткелиниң түнелгедө чугаалаан болза, коммуна чүгле бир чакы чуртап эрттирген, мичаллажок Парижтин ол чакы кижиге төрөлгенин баштайгы чакы болган. Коммунанын кысык үндүргөн өртүңүң чалбыраажы бүгү делегейге тарай берген. Коммунанын идеялары чер бөрүүрөөнүн үштүк бир кезинде тилгеш. Роже Гародиниң түнелгө өстөрин олуршканын димиттиг адыш чакышканы-биле уткан. Хуралдын киржикчилери чангыс угда туруп келгеш, бүгү делегейин пролетариаддын гимнизи «Интернационалды» ырап күчөткөниер.

ФКП ТК-нын Политбюроунун кежигүңгө кандидат Роже Гароди илеткел кылган.

Париж коммунасы буржуазиянын саттыныкчы чорукта уду өлүрдүп үнгөн тура халымыннан төртүңгөн дөшүн илеткел чугаалаан.

Капиталдын чурттарында

Аңгы талазы-биле тулчушкуннарның чалгыы көдүрлүп турар

(Тенчүзү, Эгеи 3-нү арманда). Декабрь 20-де парламент «чангыс аай» хоойлун чугаалажып көөрүнче кирген. Ол-ша хун чуртун уду үлүштүр төвү Шарлеруаны бүтүниги ажил сокадышкынын хөмө алган. Бельгиянын муруну чүтүндө Валлонияга тыттып үнгөн стакаанын чалгыы хоорайларын хөмө алган турган. Заводтар, фабрикалар ажылдастап, шахталар халгынын, электри станциялары алектри энергияны бөрбиин турганнар. Демир орук транспортун бүтү-нिति ажил сокадышкынын хей-хей чыларын иштинде эң-не баштай хөмө алган — поезидер доктап тургалдык, вокзалдар курулган. Европада эң-не уду Антверпен порта амыдырал сокай берген. Декабрь 23-те ажил сокастанарнын саны миллион ашкан — чуртун 8 кижизинин бирөөн-ле анаа ашарышкан турган. Чысаалган мунму кижилерин күчүлү чалгыы хоорайларын кузучулары болгаш шолдерин хөмө ал турган. Чысаалганнар кымыл туктары болгаш килеңдээшкенин: «Ас-кежик чок чоруктуң хоойлузу турбас!» «Чазакты дүжүрер!» «Эйскенети азып каар!» деп лозунгарын туруп чораваннар. Стачка кылганарынын хуроденинче улам-на чаз-чаз кижилер — почтачылар, металлчылар, порт ажилчылары нежежип көзү турган. Ажил сокадышкынын улам-на сүртенчиг хевиринг апар чыткан.

Чаз чылдын соонда ажил сокадышкынын улам хөмөлөөн үнгөн. Оларын полиция болгаш саттыныкчылар-биле сегиржип алмышкыны улам-на салды-шынгы болулап турган. Нияти демисел коммунист болгаш социалистг ажилчыларын, католиктг профилелдеринче кирип турган ажилчы чонбарын каттыштырган. Бельгиянын сан талазы-биле шоудуг хей эвес коммунистг партиясы болза ажил сокадышкынын организастарымынче болгаш улап шилдөөнчө чугула күш болуп турган деп чүвени бельги ажилчы чонбар толдугай көрүп билгеннер. Коммунистер болза бүгү-де черлерге мурунку олуртуларда чоруп турганнар. «Ас-кежик чок чоруктуң хоойлузунга» уду, чуртка үлөшүн социал болгаш политиктиг чарыгалар

дөш ажиткын аңгынын шимчээшкенин сый шавап болгаш турудуларынче Эйскенетиң чазда бүгү араларын болгаш күштерин октаан. Стачка кылганарга уду күчүлөдиг бүгү ашарадын октаан турган. Чысаалдарынын болгаш танымыларын мун-мун киржикчилерин кара бажынаарже киер октагылаан. Реакция болза национал аданажылыгынын кысык үндүргөн орадалык турган — Фламандарынын болгаш Валлониянын ажилчы чонбарын бөт-боттарыныче ыдалап турган. Мичалла-даа ажил сокадышкыны болза оларга чангыс нити дайын бат, ол болза капиталистер, ол капиталистер ажилчы чонну мөлчүп турар, оларын аңгы талазы-биле эрге-ажактары чангыс деп чүвени билди туралар. Ажил сокадышкынын турудуларынын херанге чазакка биче эвес дузанын католиктг улут профилелдиниң удурут чери — христиан профилелдеринин конфедерацияны көргүсөк. Ол каттышкынын удуруткучулары ажил сокадышкынын шимчээшкенин үргүчүлө үзе кирип, капиталистер болгаш полиция-биле өскөргөңүң өзү-биле калы ажилдан турганнар. Бүгү чуртун ажилчы чонбарынын килеңдээшкенин демисел хемдешкенине туралож, бельги парламент чангыс аай хоойлун январь 13-те бадылап каан. Илгиди болганда тилгедө дугайын Эйскен чугаалап болур турган, Мичалла-даа бүгү чуртка, ажилчы чонбарга ужурап кырылган мунини чугаалаар ужурап таварышкан. Ажилчы чонбарын экинче база ол хире тунуу чуй каарын Эйскенетиң чазда ботан турган! Забастовкаларын түнелгиде Бельгия чангыс калыны бешин 600 муң тоннаны чедир албас. Бу бүгү болза анаа уду бүгү чуртун кодурлуп үнгени дерин политиканын түнелгиди-дир!

Иштиги политиканы хамаарыштыр болгаш демократтыг албан черлерин хундулуп көөр турган болза доран ажилындан дүжөр турган ийик. Ук чазактын адалдыгынын эар-бөргө уруктуларын бодунга эилеп эрттирбөөн национал амыдыралдык чангыс-даа ымыл адыры тыныбас деп долу эрге-биле чугаалап болур. Демиселдин 34 хунеринин соонда ажил сокастанарна боттарынын профилелдер төнтерини шимчипиниң баураар ажилчы эгелөөнөр. Мичалла-даа олар заводтарже, фабрикаларже болгаш депозитарже, порттарже, прокат кылдыр черлеринче болгаш шахтыларже аштырганнар кылдыр эвес, харын тилеп үнгөн кылдыр эеп келгенер. Парламентиниң дамчытыр чазак болууну докочу хоойлузун бадылап алды-ла мичаан, а уаус ол хоойлузу херекке ап, топ каргеш. Амыл чазактын хунерни савтыганын. Бельги коммунистерин «Драпе руж» солунун чөптү-биле бажына болза: «Эйскен дөш-доран албайн дөш дөш бөзү болза, ажил сокастанар тилгедени чедип алган деп чүвени тода көргүзе бээр ийик. Моон ужурунда ажилчылар тилгеш хөмө-биле баштарыны белик көдүрүп алган, «Интернационалды» ырадышаан, ажилдап агайы бергенер. Бельгияда бүгү-нिति ажил сокадышкынын январь 23-те доозулап, мичаарга ажилчы чонбар ажилчыне дедир эеп кирсе-даа, демисел доозулаан, ол ам-даа ургулчу-дээр тодоргай. ДЕМИСЕЛДИҢ ТҮНӨЛДӨРИ Ол канчаар-даа аажок улут ажил сокадышкынын чүчү көргүсөңиз! Чуртка ол экономика талазы-биле барык-ла ол миллиард бельги франк хире каражылыг болган деп миншер Ван ден Буйнагес аргажоктуң кырылган мунини чугаалаар ужурап таварышкан. Ажилчы чонбарын экинче база ол хире тунуу чуй каарын Эйскенетиң чазда ботан турган! Забастовкаларын түнелгиде Бельгия чангыс калыны бешин 600 муң тоннаны чедир албас. Бу бүгү болза анаа уду бүгү чуртун кодурлуп үнгени дерин политиканын түнелгиди-дир!

Иштиги политиканы хамаарыштыр болгаш демократтыг албан черлерин хундулуп көөр турган болза доран ажилындан дүжөр турган ийик. Ук чазактын адалдыгынын эар-бөргө уруктуларын бодунга эилеп эрттирбөөн национал амыдыралдык чангыс-даа ымыл адыры тыныбас деп долу эрге-биле чугаалап болур. Демиселдин 34 хунеринин соонда ажил сокастанарна боттарынын профилелдер төнтерини шимчипиниң баураар ажилчы эгелөөнөр. Мичалла-даа олар заводтарже, фабрикаларже болгаш депозитарже, порттарже, прокат кылдыр черлеринче болгаш шахтыларже аштырганнар кылдыр эвес, харын тилеп үнгөн кылдыр эеп келгенер. Парламентиниң дамчытыр чазак болууну докочу хоойлузун бадылап алды-ла мичаан, а уаус ол хоойлузу херекке ап, топ каргеш. Амыл чазактын хунерни савтыганын. Бельги коммунистерин «Драпе руж» солунун чөптү-биле бажына болза: «Эйскен дөш-доран албайн дөш дөш бөзү болза, ажил сокастанар тилгедени чедип алган деп чүвени тода көргүзе бээр ийик. Моон ужурунда ажилчылар тилгеш хөмө-биле баштарыны белик көдүрүп алган, «Интернационалды» ырадышаан, ажилдап агайы бергенер. Бельгияда бүгү-нिति ажил сокадышкынын январь 23-те доозулап, мичаарга ажилчы чонбар ажилчыне дедир эеп кирсе-даа, демисел доозулаан, ол ам-даа ургулчу-дээр тодоргай. ДЕМИСЕЛДИҢ ТҮНӨЛДӨРИ Ол канчаар-даа аажок улут ажил сокадышкынын чүчү көргүсөңиз! Чуртка ол экономика талазы-биле барык-ла ол миллиард бельги франк хире каражылыг болган деп миншер Ван ден Буйнагес аргажоктуң кырылган мунини чугаалаар ужурап таварышкан. Ажилчы чонбарын экинче база ол хире тунуу чуй каарын Эйскенетиң чазда ботан турган! Забастовкаларын түнелгиде Бельгия чангыс калыны бешин 600 муң тоннаны чедир албас. Бу бүгү болза анаа уду бүгү чуртун кодурлуп үнгени дерин политиканын түнелгиди-дир!

РСФСР-НИҢ УЛУСТАРЫНЫҢ КЫШКЫ СПАРТАКИАДАЗЫ

СВЕРДЛОВСК (СЭТА). РСФСР-нин улустарынын кышкы II спарта-

киадазы март 16-да Свердловскиде доозулаган. Команда талазы-биле бирги черин Москваның спортчулары чаалап алганнар. Олар РСФСР-нин Министрлер Чөвүлөкчизи бирги шимчээшкени алган, Свердловск областын төлөөлөкчилери тилкелчилерге чүлгө каш сан чөтөпни баргаш ийгиги черин алган. Ушкү черин Москва область, дөртүкүнү — ленинградчылар, бешкинни — Горький областин спортчулары алган.

Спартакиаданын сөөлүгү хунуңдө хоккейге түнелгө оюннар болган. Новосибирск областын хоккейжери Челябинск областын спортчулары 3:6 санга уттурган. Москваның болгаш Москва областын хоккейжери ужуражымынын 4:4 санга хайым болган. Иччынгап шүүдөгө Москва областын командазы 7 саны алгаш, спартакиаданын чемпиону болган.

Демисел үргүлчүлөвишаан

МОСКВА. (СЭТА). Чуртка бирги чер дөш хол бөмбүтүн 24-кү чемпионанын шимле маргылдааларына «А» класстың 32 командалары киришкен. Херэжеңеринин маргылдааларына бөлүк айы-биле дараазында командалар тилкелчилер болган: «Буревестник» (Олесса), «Динамо» (Москва), СКИФ (Ленинград), «Нефтяник» (Баку), «Локомотив» (Москва), «Спартак» (Ленинград), «Даугава» (Рига), «Спартак» (Москва). Эр улустун маргылдааларына: ЦСКА, «Локомотив» (Москва), СКА (Ленинград), «Буревестник» (Олесса), «Буревестник» (Москва), СКИФ (Рига), «Локомотив» (Киев), «Буревестник» (Тбилиси).

«Буревестник» нитилелдеринин херэжеңер командалары боттарынын удураалышкынын чинги-биле, барык-ла 3:0 санга уду турган. Мурунда чылдарда чемпионаттарын доктаамал киржикчилеринден ЦСКА-нын болгаш «Динамо» (Краснодар) херэжеңер командалары дески эвес ойнап, чамдык кошкык командаларга уттургулаш, шүүдөгө ойнаар эргенин ишкениннар. Эр улустун командаларында Харимович «Буревестник», Москваның «Динамо», Ленинградтын «Спартак» командалары шүүдөгө үнөөр. Ылаңгы Москваның динамоучулары алаа чогору 7 савдан чүлгө чыгышты алган. Ол командага ССРЗ-нин чымыл командаларга ойнап турар ойнакчылар бешин бар болган.

Хаак, боодалга маргылдаазы

Балгазынын механизациян училештинеги бирги чер дөш хазак маргылдаазы 5 болгаш 10 км-ге болган. 5 км черин Фемезов 19 мин. 27 секундта эртекте бирги черин алган. Суван Майов оон чүлгө 3 секунда соналп келгеш ийги черин, а Хава Чаш-оол 19 мин. 45 секундта көргүсөк, ушкү черин алган, 10 км-ге чырышка Саңаат бирги черин ал, II разрядтын нормазын дүжүргөн. Ийги черде Бутурин, ушкүчүдө Лихозов, Маргылдаага киришкен 87 кур-

сантылардан 39 кижиге разряд нормазын дүжүргөн. Училештинеге биче калибрлиг бөө-биле 50 метрге кара бооларынын маргылдаазы болган. 71 санын атак курсант Бутурин бирги черин, а 66 санын атак Лихозов ийги черин алган. Ушкү черде курсант Дадар-оол. Ам училештинеги спорттуң чыгыш союзуна бөлөгө ажилдары эгелей берген.

СУД ЗАЛЫНДА

Харысалга чоктарга — харысалга

МОСКВА, март 17. (СЭТА). Москва областын Талдомск районун «Комсомольский» совхозунун муркундагы удуруткучулары — директор А. Г. Микаэляны болгаш кол зоотехник К. К. Номерованын херэзи Москва область судунун коллегиизы көргөн. Оларын буруу-биле 1960 чылда совхозтун 2182 хаванары — бүгү хаванарынын үштүк бир кезеңе өлгөн. Курунеге 26723 рубльлик (чаа акша-биле) когаралын таварыштырган. Хаван кажаларын өй-шаанда септеш алырчыне директор сагыш сал-

баан. Бу ажил чүлгө октябрь, ноябрь айларда доозулаган. Ол үгө чедир хаванарынын хей кезин чагы логерлерге болгаш багай кажаларга турган. Хаванарын чөм-биле багай хандырганында олар мөссала бөлүк өлүп эгелген. Кол зоотехник хаванарынын өлүп эгелгенин биле тура кылды-даа хемчег албаан. РСФСР-нин 1960 чылдагы Кеземче Хоойлузунун 172 чүлүгө үндөйлөш, суд А. Г. Микаэлянын болгаш К. К. Номерованын 1-1 чыл хуусаалыг эдил-чезаар күш-ажылга шимчген.

Обласка АГААР-ВОЙДУСТУҢ байдалы

Бөгүн обласка шөкөр будуттарыг хун болур. Аттың күзү кошкык. Агаарнын температурасы: дагыг районнарда 3 градус чылгандан 2 градус, чавыс черлерге 5-тен 10,

Кызылга 8—10 градус соок болур. Редаторнун оралакчы К. Т. АРАКЧАА.

«ВЛКСМ-НИҢ 30 ЧЫЛЫ» (Улут залга); «Беш хун, беш дүн»—11.30, 1.30, 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 шактарда. «Биче залга». «Кадыр дагмыштар» — 4.30, 6.30, 8.30 шактарда. «КАА-ХЕМ!» — «Кал диван алчалар» — 11.15, 1.15 шактарда. «Сонгу чүктүн чөлөжү» — 3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда. «ВОСТОК»: «Кижиге-келер үзе» — 3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.

ОБЛАСТЫҢ КИНОЭКРАННАРЫНГА

«Кызыл шуурган» деп кинону көрүөд